

Elizabeth Williams, la dona que va apuntar a Plutó (1879-1935, Estats Units)

El 18 de febrer de 1930, el jove astrònom Clyde Tombaugh va descobrir Plutó gràcies als càlculs realitzats per Elizabeth Langdon Williams, nascuda el 8 de febrer de 1879 a Putnam, Connecticut.

En 1903 es va llicenciar en Física al Massachusetts Institute of Technology (MIT), sent una de les primeres dones en aconseguir aquesta fita.

L'astrònom Percival Lowell havia proposat que les alteracions observades en les òrbites d'Urà i Neptú es devien a les interaccions gravitatòries d'un novè planeta no descobert i que va ser anomenat "Planeta X". En 1905 Lowell va contractar Elizabeth Williams per treballar en els complexos càlculs necessaris per determinar la posició del misteriós planeta. Amb el temps es va crear un equip compost per dones (anomenades "computadores humanes") per realitzar aquests càlculs a mà. En l'època es considerava que les dones treballaven de forma més metòdica i alhora aquest treball es considerava de poc "glamour" i per tant es pagava menys que altres tasques científiques realitzades per homes. En 1915 Williams encapçalava aquest grup. Lowell va morir en 1916 i el projecte va caure en l'oblit. Williams, però, va continuar la tasca a Flagstaff, seu de l'observatori Lowell. Es va casar el 1922 amb l'astrònom George Hall Hamilton, fet que va provocar que Constance Lowell, vídua de Percival, l'acomiadés en considerar inapropiat que hi treballés una dona casada. Elizabeth Hamilton i el seu marit es van traslladar a Jamaica per treballar a l'observatori del Harvard College. George Hall Hamilton va morir el 1935, i Williams va tornar a New Hampshire on passaria, empobrida, la resta de la seva vida.

A finals de la dècada de 1920, Clyde Tombaugh havia utilitzat els càlculs de Williams per la recerca del nou planeta, que finalment va trobar en unes plaques fotogràfiques que havien estat realitzades en 1915. El planeta es va anomenar Plutó en honor a les inicials PL de Lowell.

Curiosament les variacions observades en les òrbites d'Urà i Neptú no podien ser degudes a un objecte tan poc massiu com Plutó, i posteriorment va quedar demostrat que es devien a petits errors en la determinació prèvia de l'òrbita de Neptú a partir de les observacions disponibles. Tenim doncs, que el descobriment de Plutó es va donar gràcies a una afortunada coincidència, però això no resta cap mèrit als càlculs d'Elizabeth Williams i la resta de "computadores humanes". Al contrari, hem de considerar injust que el seu treball, com el de multitud de dones científiques, hagi quedat ocult en una història que massa sovint ha masculinitzat la ciència.

Elizabeth Williams va morir en l'oblit, el 1981 a New Hampshire, Estats Units.